

ІНТЕГРАЦІЯ ІТ-ІННОВАЦІЙ У ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Анотація

У статті досліджуються публічно-управлінські механізми впровадження інформаційних технологій (ІТ) в сфері продовольчої безпеки в умовах цифрової трансформації суспільства. Розглядається роль держави у формуванні нормативно-правової бази, забезпеченні координації міжвідомчої взаємодії, підтримці інновацій та створенні прозорих систем моніторингу і контролю якості продукції. Окрему увагу приділено впровадженню цифрових платформ, електронних реєстрів, систем відстеження походження продуктів та використанню передових технологій (big data, IoT, штучний інтелект) для прогнозування ризиків і кризового реагування. Аналізується важливість розвитку цифрових компетентностей фахівців та взаємодії держави, бізнесу і громадянського суспільства у забезпеченні сталого розвитку агропродовольчого комплексу. Результати дослідження підкреслюють необхідність системного підходу до цифровізації продовольчої безпеки для підвищення ефективності управління і адаптації до глобальних викликів.

У сучасних умовах розвитку цифрового суспільства та глобалізації продовольча безпека стає не лише питанням забезпечення населення якісними продуктами харчування, а й одним із ключових аспектів національної безпеки. Особливої актуальності набуває впровадження інноваційних інформаційних технологій (ІТ) у сфері продовольчої безпеки. Саме ефективні публічно-управлінські механізми здатні забезпечити інтеграцію ІТ-рішень у всі етапи формування, реалізації та моніторингу державної політики у цій сфері.

Буцько Юрій

КПІ ім. Ігоря Сікорського

yura.butsko.ukraina@gmail.com

Ключові слова:

ІТ-інновації, продовольча безпека, публічно-управлінські механізми, цифрова інфраструктура, державне управління.

Продовольча безпека охоплює такі компоненти як доступність, якість, безпечність продуктів харчування, сталий розвиток сільського господарства та адаптацію до глобальних викликів. Відповідно до сучасних міжнародних стандартів, ефективне управління продовольчою безпекою неможливе без комплексної цифровізації процесів виробництва, логістики, контролю якості, прогнозування та кризового реагування. Сучасні ІТ-інновації – це не лише програмні продукти чи бази даних, а й складні системи big data, IoT-пристрої для моніторингу,

«Driving Economic Recovery: Scaling Digital Education Experiences in Higher Education Institutions»

платформи для прозорості звітності, моделі штучного інтелекту для прогнозування ризиків.

Ключова роль у розвитку ІТ-інновацій у продовольчій безпеці належить саме публічно-управлінським механізмам. З одного боку, держава формує нормативно-правову базу, затверджує стандарти цифрової звітності, підтримує розвиток інфраструктури, надає стимули для інновацій у сільському господарстві та харчовій промисловості. З іншого – забезпечує відкритість і прозорість процесів, контроль за якістю та ефективністю використання ІТ-рішень, моніторинг та аудит результатів політики у сфері продовольчої безпеки.

Одним із провідних інструментів є впровадження електронних державних реєстрів, систем відстеження походження продуктів (traceability), електронних платформ для моніторингу запасів і розподілу продовольства, інтегрованих систем підтримки прийняття рішень для органів влади. В Україні вже впроваджуються такі рішення як електронний супровід аграрної продукції, інтеграція з системами контролю якості, платформи дистанційного моніторингу ґрунтів та врожаїв, системи раннього попередження про надзвичайні ситуації на ринку харчових продуктів.

Публічно-управлінські механізми мають враховувати не лише нормативне забезпечення, а й питання міжвідомчої взаємодії, координації діяльності різних гілок влади, стимулювання державно-приватного партнерства. Важливим напрямом стає залучення громадянського суспільства та бізнесу до розробки й впровадження ІТ-інновацій: прозорість процесів, відкриті дані, публічний контроль за реалізацією державної політики, створення цифрових

платформ для обміну інформацією та зворотного зв'язку.

На міжнародному рівні пріоритетними є стандартизація цифрової інфраструктури, впровадження кращих практик ЄС та ООН у сфері traceability, гармонізація національного законодавства з європейськими нормами продовольчої безпеки, участь у спільних цифрових проектах. В умовах викликів - збройні конфлікти, зміна клімату, пандемії – цифрові інновації дають змогу забезпечити оперативність прийняття рішень, мобільний моніторинг ситуації на ринках, гнучке реагування на кризи.

Особливу увагу слід приділити кадровому забезпеченню, підвищенню цифрової грамотності управлінців та фахівців галузі, створенню навчальних програм для підготовки спеціалістів з агроінформатики, цифрової логістики, аналітики даних у продовольчій сфері. Успішна інтеграція ІТ-інновацій у політику продовольчої безпеки неможлива без системної підтримки розвитку цифрових компетентностей.

Ефективність публічно-управлінських механізмів у сфері ІТ-інновацій для продовольчої безпеки визначається здатністю держави забезпечити стратегічне планування, системність впровадження інновацій, міжвідомчу взаємодію, партнерство з громадянським суспільством і бізнесом, відповідність сучасним міжнародним стандартам. Майбутнє продовольчої безпеки України напряму пов'язане з розвитком інтелектуальних цифрових екосистем, інтеграцією інноваційних технологій у всі ланки агропродовольчого комплексу, а також формуванням відкритої, прозорої, орієнтованої на сталий розвиток системи державного управління.